

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **W.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpenej JUDr. R., advokátom v P., proti povinným **1/ E.**, bývajúcej v G., **2/ P.**, bývajúcemu v K., **3/ I.**, bývajúcemu v H., **o vymoženie 1 436,30 Eur s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 7Er 901/1999, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 16. júna 2010, sp. zn. 24CoE 21/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Senica uznesením zo 4. septembra 2008, č. k. 7 Er 901/1999-19, vyhovel žiadosti oprávnenej na zmenu súdneho exekútora tak, že súdnu exekútoru JUDr. Z. zbavil povinnosti vykonávať ďalšie úkony v tomto exekučnom konaní a poveril súdneho exekútora, JUDr. M., vykonaním exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu v Senici sp. zn. Ro 938/1992 z 26. októbra 1992 na vymoženie sumy 43.270,- Sk (1.436,30 Eur) s príslušenstvom a trov exekúcie. Zároveň uložil oprávnenej povinnosť nahradiť súdnej exekútorke trovy exekučného konania v sume 2.869,- Sk (95,23 Eur) do 3 dní od právoplatnosti uznesenia a to s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 9 a

§ 203 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Krajský súd v Trnave uznesením zo 16. júna 2010, sp. zn. 24CoE 21/2010, odvolanie oprávnenej smerujúce len do trov exekúcie odmietol s poukazom na ustanovenie § 202 ods. 2 O.s.p. a § 58 ods. 5 v spojení s § 57 Exekučného poriadku, podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená a žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď podľa jej názoru k odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť tým, že odvolací súd nesprávne odmietol jej odvolanie ako neprípustné. Uviedla, že Exekučný poriadok pripúšťa odvolanie proti rozhodnutiu o výroku o náhrade trov exekúcie pôvodného súdneho exekútora pri zmene súdneho exekútora, a to podľa ustanovenia § 44 ods. 9 v spojení s ustanovením § 58 ods. 5 Exekučného poriadku. Právny názor odvolacieho súdu preto považuje za nesprávny a v dôsledku postupu odvolacieho súdu v súlade s týmto nesprávnym právnym názorom jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Povinní vyjadrenie k dovolaniu nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 7. júna 2013, sp. zn. 4Cdo 336/2012, pripustil, aby do konania na miesto doterajšej oprávnenej S., so sídlom v B., vstúpila ako oprávnená W., IČO: X., so sídlom v P.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p..

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. a/, b/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p.).

Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu (uznesenie o odmietnutí odvolania) nevykazuje niektorý zo znakov uznesení uvedených v citovaných ustanoveniach, je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 239 nepripúšťa.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Dovolaateľka procesné vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, a g/ O.s.p. nenamietala a tieto ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

So zreteľom na dovolaateľkou uvádzané skutočnosti zameral sa dovolací súd osobitne na otázku, či konanie odvolacieho súdu nie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takým rozhodnutím môže byť napríklad aj uznesenie, ktorým odvolací súd odmietne odvolanie, hoci na jeho odmietnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky (rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994). K tvrdenej vade malo dôjsť tým, že odvolací súd odmietol odvolanie oprávnenej ako neprípustné.

Dovolaateľka v dôvodoch dovolania poukazovala na to, že prípustnosť odvolania v predmetnej veci vyplývala z ustanovenia § 44 ods. 9 v spojení s § 57 a § 58 ods. 5 Exekučného poriadku.

Zákomom č. 280/1999 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, sa podstatne zmenilo znenie ustanovenia § 44 Exekučného poriadku, keď okrem iného tu bola zavedená možnosť zmeny exekútora na základe žiadosti oprávneného, majúca za cieľ zabezpečiť jeho ochranu pred nečinnosťou súdneho exekútora. V prípade vyhovenia takejto žiadosti exekučný súd vydáva o tom uznesenie, v ktorom zároveň rozhodne o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora (por. znenie § 44 ods. 9 Exekučného poriadku v znení platnom v čase rozhodovania súdom).

Od účinnosti uvedenej novely možno tak podať odvolanie proti niektorým uzneseniam, ktorými sa rozhodovalo o **zastavení exekúcie**. Cieľom takejto úpravy bolo zamedziť zastaveniu exekúcie v prípadoch, keď na to neexistuje zákonom ustanovený dôvod.

Zastavením exekúcie treba rozumieť procesný úkon exekučného súdu smerujúci k trvalému upusteniu od vykonávania exekúcie vydaný po zistení jej neprípustnosti. Právnym dôvodom na zastavenie exekúcie sú skutočnosti uvedené v § 57 ods. 1, 2 Exekučného poriadku.

Podľa § 58 ods. 5 Exekučného poriadku v znení do 31. decembra 2012, proti výroku **o náhrade trov** konania v rozhodnutí podľa § 57 je odvolanie prípustné.

Prípustnosť odvolania podľa § 58 ods. 5 (od 1.1.2013 § 58 ods. 6) Exekučného poriadku priamo súvisí s tým, že zastavením exekúcie podľa § 57 sa končí nútený výkon exekučného titulu a preto je potrebné, aby sa v takom rozhodnutí vyrovnali aj procesné vzťahy týkajúce sa **platenia a náhrady** trov konania. V takomto – exekúciu zastavujúcom – uznesení súd však nerozhoduje **o platení**, ale **o náhrade** trov exekúcie.

Platenie trov je inštitút odlišný od **náhrady trov** a jeho uplatnenie neprichádza do úvahy pri zastavení exekúcie, keď sa už žiadne **trovy neplatia**, ale súd určuje, kto a v akom rozsahu **nahradí** inému účastníkovi **zaplatené trovy**, prípadne, kto a v akom rozsahu zaplatené trovy znáša bez ich náhrady.

Okresný súd Senica uznesením zo 4. septembra 2008, č. k. 7Er 901/1999-19, **nezastavil exekúciu podľa § 57** Exekučného poriadku a nerozhodol **o náhrade trov** konania. Súd prvého stupňa týmto uznesením podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku vyhovel žiadosti oprávnenej na zmenu súdneho exekútora a podľa odseku 9 tohto ustanovenia vyčíslil trovy exekučného konania a uložil povinnej podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku **zaplatiť trovy** súdnej exekútorke (nie náhradu trov), pričom výkonom exekúcie v zmysle § 45 ods. 1 Exekučného poriadku je ďalej poverený súdny exekútor JUDr. M., t.j. exekúcia pokračuje.

Podľa § 202 ods. 2 O.s.p., odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

Exekučný poriadok je osobitným zákonom v zmysle tohto ustanovenia. Proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní je odvolanie prípustné len vtedy, ak to Exekučný poriadok výslovne umožňuje. Právnu úpravu **trov exekúcie** obsahujú § 200 až § 203

Exekučného poriadku, táto úprava ale nepripúšťala odvolanie proti rozhodnutiu súdu **o trovách exekúcie**. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. októbra 2003, sp. zn. 1Cdo 66/2003 (uverejnené v časopise Zo súdnej praxe č. 69/2004) v ktorom vyslovil, že uznesenie, ktorým súd rozhodol o trovách exekučného konania podľa § 203 Exekučného poriadku je uznesením vydaným v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu a odvolanie proti nemu nie je prípustné (§ 202 ods. 2 O.s.p.).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd správne odmietol odvolanie oprávnenej smerujúce do výroku o trovách exekúcie s poukazom na ustanovenie § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako neprípustné. Odmietnutím odvolania preto odvolací súd neodňal oprávnenej možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p., neznemožnil jej realizáciu tých procesných práv, ktoré jej Občiansky súdny poriadok priznáva na zabezpečenie jej práv a právom chránených záujmov.

Keďže prípustnosť dovolania v preskúmvanej veci z ustanovení § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p. nevyplýva, najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Náhrada trov dovolacieho konania nebola účastníkom v dovolacom konaní priznaná, lebo dovolateľka nebola v dovolacom konaní úspešná a ostatní účastníci nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. augusta 2013

JUDr. Eva S a k á l o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová